

HORGÁSZOKTATÁS FELSŐFOKON

A múlt emlékeit idéztük fel főnökömmel, barátommal, kollégámmal, *dr. Táncsics Aladárral*, a BBHSZ ügyvezető elnökével. Történetek, régi képek, felvételek kerültek elő, így akadtunk rá a MATE Georgikon Campus docensével, *Polgár J. Péterrel* készített interjúra. A téma több volt, mint érdekes. Horgászat oktatása az egyetemen... Ennek kapcsán kerestem fel Keszthelyen a docens urat, hogy beszéljünk a horgászatról, oktatásról és a Balatonról.

Írta és fotózta: CSÁSZÁR ERZSÉBET

- Hogyan lesz hobbisportból egyetemi tantárgy?

- Több mint tíz évvel ezelőtt tananyagfejlesztés kapcsán létrejött egy olyan tananyag, amely választható tárgyként, sporthorgászati kurzus keretében azokat az alapvető ismereteket foglalja össze, amelyek a horgászathoz kötődnek. Kezdtük a jogi alapozással, folytattuk a környezeti vonatkozásokkal, a halak életterével és a halfajokkal. Magyarországon a sporthorgászat szempontjából számos érdekes és értékes halfaj létezik, ezért a szabályozás keretein belül tovább visszük, melyeket lehet megfogni, melyeket lehet hazavinni. A sporthorgászok monopol helyzetben vannak. Rengeteg olyan halat is zsákmányolhatnak, amihez a kereskedelem nem lehet hozzájutni, így gasztronómiai élménnyel is gazdagodhatnak. A magam részéről receptek is segíttem a hallgatókat.

- Hogyan épül fel a kurzus, és milyen időintervallumot ölel fel?

- A hivatalos tantárgyi kurzusunk elméleti része a horgászvizsga felkészítő tananyagára épül, kiegészítve olyan báltérismertekkel, amelyek az egyetemi kurzusba beleilleszthetők.

A horgászvizsga tananyag a hivatalos elvárás, de amikor a szabályozási részét nézzük, első a halászati törvény, aminek a keretek meghatározásában van szerepe, aztán következik a vízkezelők jogosultsága, hiszen vízterületként speciális szabályozások lehetségesek. Keszthelyi Campusként külön is foglalkozunk a balatoni szabályozással. Az egyik meghívott előadónk Havranek Mihály, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. halórzésért felelős vezetője volt, aki a halórzásról, haltelepítésről, a Balaton halállományáról tartott on-line előadást a hallgatóknak. A Balaton partján lévő egyetemi campuson a lehető

legjobb helyen van egy ilyen kurzus, de legyező horgászt, pergető specialistát is bemutatam a hallgatóknak. Közel van a Nyugati-övcatorna balatonújlaki szakasza ahol országos úszós és feeder bajnokság adott fordulóit látogathatjuk. Az IBCC nemzetközi pontyfogó versenyen induló csapatok meglátogatása a bojlis ismeretek, praktikák terén világszínvonalú ismereteket jelentett.

- Gyakorlati oktatást is tartalmaz ez a kurzus?

- Alapjaiban igen, de a járványhelyzet miatt az online térre korlátozódott az oktatás.

Maga a kurzus féléves, egyharmad rész elméleti, kétharmad rész gyakorlati oktatással, heti 3x45 percben. Mindig a tavaszi félévre hirdetem meg, hogy a gyakorlati részt már az egyetem vízi sporttelepén tarthassuk meg. Reménykedtünk, hogy április végétől már személyes jelenléttel tudjuk megtartani a gyakorlati oktatást, de sajnos ez nem volt lehetséges. Végül úgy oldottuk meg, hogy videókat ajánlottam ki a hallgatóknak, egyrészt profi horgászoktól, másrészt mindennapi praktikákról. Küldtem saját képeket, recepteket, minden tananyag mellé vizualizált anyagot is fűztem. Idén 13 hallgatója volt a kurzusnak, akiket felkértem egy online előadás megtartására. A társaság egyik fele már aktív horgász, a másik fele most válik azzá. Az aktív horgászok a kiselőadásuk témaként bemutatnak egy-egy vizet, azon milyen módszerrel horgásztak, milyen halfajok élnek benne, illetve elmondták, az adott horgászvíz nekik miért tetszik. A társaság másik fele is eljárt horgászni családdal, barátokkal, ők azt a feladatot kapták, hogy mutassák be az adott horgászvizet, miért érdemes odamenni, milyen turisztikai különlegességgel bír. A klasszikus agrárképzés mellett mi az egyetemen turisztikát is oktatunk, így beleillik az ismeretek bővítése, hogy a Balatonon kívül hol és miért érdemes horgászni.

Ismerkedés a legyező technikával

Polgár J. Péter

- A Balaton partján mennyire van jelen a horgászturizmus?

- A hagyományos horgász közösségeknél látok jó kezdeményezéseket, akik bérelhető csónakokkal, jobb vízhozafféréssel, helyi tapasztalatokkal segítik az ideérkező turistákat. Jó példa erre a régi keszthelyi Halásztelep helyén nemrég felépült Akvárium Apartmanházak, amely 16 darab, egyenként négy személyes lakrészről áll, és egész évben nyitva van. Az apartmanokhoz szabadtéri főzési és sütési lehetőség, valamint egy-egy csónak is tartozik. Elektromos motorokkal felszerelt csónakok is rendelkezésre állnak, és a jövőbeni tervek közt szerepel a nagyhajós horgászat bevezetése.

- Térjünk vissza a hallgatókhoz, hogy zárul egy ilyen kurzus?

- Az online rendszer a vizsgáztatást és az oktatási rendszert teljesen átalakította, így a gyakorlati részt nem lehet felmérni. A kurzus alatt mindenkinek meg kell tanulnia horgot kötni, megfelelő méretű üveghegy segítségével elsajátítani az úszós szerelék beállítását. Normális oktatás keretében csak akkor megyünk ki terepre, ha mindenki össze tud állítani magának megfelelő úszós, hagyományos fenekező, illetve feederes szerelék. Sajnálatos módon az idei évben nem volt lehetőség egy tavaszi spiccbotos horgászatra, majd később a partközeli tartózkodó ragadozók horgászatára. A Campus dolgozói, hallgatói körében is akadnak versenyhorgászok, így minden adott lenne az ismeretek izgalmas, változatos elsajátításához. Mindenki otthon tanult, beküldte az előadásait, kitöltötte a hivatalos horgászvizsga kérdéseiből összeállított tesztet. Ma ilyen időket élünk, a Georgikon Horgász Egyesületnél (melynek két ciklusban voltam elnöke, négy-öt ciklusban a titkára, de amikor dékán lettem, lemondtam

az elnöki tisztemről, az egyesületnek azóta is tagja vagyok), a kollegáim is online rendszerben vizsgáztatnak.

- Lehet azt mondani, hogy ez az egyetem legizgalmasabb kurzusa?

- Számomra mindenképpen izgalmas, hiszen négy éves korom óta horgászom. Az országos tudományos diákmunkám is a Szarvasi Haltenyésztési Kutatóintézetben készült. Később a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Karon a harcsaszaporításból írtam a diplomadolgozatot. Az egyetem végzetével kerültem a Dunántúlra, ahol kezdetben üzemi állattenyésztésben kaptam munkát, majd utána pályáztam az egyetemi állásra. Ma elsősorban a kérődzők tenyésztésével és a húsmínőséggel foglalkozom.

- Mennyi ideje jut a horgászatra?

- Most már kicsit több, az utóbbi 7-8 év inkább fejben horgászat volt. A hallgatóimnak mindig elmondom, hogy meg kell tervezni a horgászatot, ismerjék meg a meghorgászandó vizet, készüljenek sokrétűen. Mindig arra kell horgászni, ami élményt ad, én a magam részéről élmény horgász vagyok. Ragadozó halak esetében aktív csalihalas horgásként, csónakkal keresem a helyet, de nem radarozok. Ragadozó halra többnyire fénnyalítás idején pecázom.

Figyelem a víz mozgását, a sirályokat, merre járnak, hol vannak rablások. Ha fél órán át nincs kapásom, helyet változtatok. Szeretem a spiccbotozást, de rákaptam a csónakból való feederezésre is.

- Ha már horgászat és Balaton, sok panaszkodó horgász van, hogy nincs elég hal a vízben, Önnek milyenek a tapasztalatai?

Látogatás az IBCC-n,
Keszthelyen

Mezőny Újlaknál

Keszthely Akvárium
apartmanházak

- Készült diplomadolgozat a Balaton halállományából, a Georgikon Horgászegyesület tagjainak leadott fogási naplóiból lettek kigyűjtve a fogási adatok, az utolsó évből, amikor még volt természetes vízi halászat, illetve az első évből, amikor már ez megszűnt. Alapvetően a Keszthelyi-öbölre vonatkoztak a fogási adatok. Már egy év alatt érzékelhetőek voltak az érdemi változások. Valószínűleg az is szerepet játszott benne, hogy nincs olyan mozgás a vízen, nincsenek kirakva hálók, másképp terül el a halállomány, így jelentősen javultak a fogási eredmények. És ez évről évre így van. A javuló horgászeredményekben persze sokat számítanak a korszerűbb felszerelések és az újabb technikák...

-Milyen hatással van a tóra a vízbe behordott etetőanyagok mennyisége?

- A Balaton hatalmas vízterület, nem tudjuk pontosan felmérni, hogy az etetőanyagoknak van-e direkt, vagy mérhető hatása. Én azt tapasztalom, hogy ez a mennyiségű keszeg- és pontyállomány villámgyorsan feltakarít a horgászok után. Persze vannak lökésszerű terhelések, amikor világversenyek zajlanak a vízen, öt napig intenzív etetnek, magas fehérjetartalmú anyagokkal, szemes terményekkel. Ez már egy meghatározó mennyiség, de szerencsére pár hét alatt abszolút leürül. Én nem tapasztaltam olyan negatív hatást, ami összefüggésbe hozható az intenzív etetéssel. Nagyjából hetven kilométer hosszú és közel négy kilométer széles tóról beszélünk, amiben irgalmatlan víztömeg és vízfelület van, a halak kondícióján látjuk, hogy nem elzsírosodottak, a ponty esetében például tipikusan kagylózó pontyállományról beszélhetünk. Nem azon az etetőanyagon

tengődnek, amit beszórnak a horgászok. Ahol táplálékhiányt látunk, az tipikusan az ivadék, mert a vízminőség javulásával, a tisztulással, a méretazonos táplálék szerényebb mértékben van jelen.

- Azt már tudjuk, hogy van ez a kurzus, de hogyan lesz egyetemi kurzus egy gyakorlatilag kis kivétellel hobbitévékenységből?

- Kívülről szemlélve ez lehet, hogy furcsa. Az akkor épp orvosnak tanuló lányom fel volt háborodva, mikor beadtam a kérelmemet a kurzus elindítására, és kiderült, hogy még kredit is jár érte. Ő csak azt látta, hogy ez számomra az igazi kikapcsolódás, az aktív pihenés színtere. Ugyanakkor ne felejtsük el, hogy a horgászatot állami horgászvizsga hivatalos letétele után lehet csak gyakorolni, tehát kötődik hozzá olyan ismeretanyag, ami nem nélkülözhető.

Bármely szakról jelentkezhetnek rá hallgatók, egyike azon kevés képzéseknek, amit a kötelezők mellett a hallgatók szabadon választhatnak tanulmányaik során. Ezek a kreditek minden diplomás képzésben a tanterv részét képezik. Alapvetően a tananyag a természetvédő szakosoknak lett kifejlesztve, én egy kicsit átalakítottam. A mi állattenyésztő hallgatóink körében nagyon sok halas van, hiszen van egy komoly projektforrással rendelkező halbiológiai kutatólaboratóriumunk, ahol halgenetikai kutatás folyik, illetve van egy intenzív recirkulációs részlegünk, ahol halszaporítással és takarmányozási kísérletezéssel foglalkoznak. Ha innen nézzük, nem is nagyon lóg ki a sorból!